

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Keller Lajosnál, hova a lap szel-
emi részét illető közlemények in-
tézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20
helyre van beosztva. Egy hely ára
90 kr. Kincstár bélyegilleték kü-
lön 30 kr. Az előfizetések és hírde-
tési díjak főtisztelendő Keller La-
jos plébános urhoz küldendők.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert
kezektől fogadhatnak el. Kéziratok
vissza nem adtnak.

A t a v a s z.

II.

Őszi szántással a föld nagyobb felü-
letet kapván, a levegőnek, nedvességnek
fagynak kitétetik. A talaj tehát vegyi folya-
matnak van kitéve, ugyanis az abban levő
oldhatatlan növényi tápanyagok e vegyi
folyamat által oldhatókká, s így a növé-
nyek által értékesíthetőkké válnak. A
tavaszi alá őszzel felszántott föld tehát nö-
vényi tápanyagokban meggazdagodott, (s
így nagyon helyes az az állítás, hogy az
őszi szántás fél trágyázás) és pedig annak
felső része, mely leginkább ki volt téve
a levegőnek és fagynak. Szükséges tehát,
hogy a tavaszi vetőmagot e felső növényi
tápanyagokban meggazdagodott rétegbe
tegyük. Ennek természetes folyamánya,
hogy az elvetett mag gyorsabban csirázik, a
gyenge növény elengedő tápanyagot kap-
ván, gyorsabban fejlődik, s mire az alsó
rétegekben csirázó gazmag a felszínre jő,
addig vetésünk már annyira megerősödött,
hogy elnyomja a gazt.

Ha ellenben a nedvesség levegő és
fagy által megérelt földet, az ekével le-
forgatjuk, s az elvetendő magot új — e
procedurának ki nem tett földbe tesszük,
nemcsak lassabban fog fejlődni vetésünk,
de a gyomot is kedvezőbb helyzetbe hoz-
zuk azzal, hogy a földszínehez közelebb
jut, az eke felforgatja — könnyebben csirá-
zik és vetéseink rovására fejlődik.

Ime, azt hisszük eléggé világos és
meggyőző okok szólnak a mellett, hogy
őszi ugarjainkat úgy vessük be, amint
vannak, s hagyjuk a szántást olyan föld-

T Á R C Z A.

A rosszul sikerült bosszú.

— Neumann után. —

Az ut Weimárból Tiefurt vára felé barát-
ságos völgybe vezet le, melyben régi park kö-
zepén pompás gesztenyefáktól környezve emel-
kedik kis ablakaival a vár. A vár Anna Amá-
lia szász-weimari özvegy hercegnőé, Károly
herceg anyjái volt, a ki minden nyarat itt köl-
tött haláláig, 1807-ig. Itt időzés alatt vele volt
irnoka, Kräuter Reinhold is, a kinek kötelességei
közé tartozott a hercegnőnek kevésbé fontos
iratait megfogalmazni s a segítséget szeretőknak
és szegényeknek a gazdag alamizsnát kiosztani.
Ez a foglalkozás azonban elég időt hagyott
neki észre venni, hogy Lujza a konyhamester
leánya, igen gyönyörű és szeretetre méltó te-
remtés, s hogy vele benső viszonyt kössön.
Rückhold mester királyi méltósággal forgoló-
dott konyhájában és nem is sejté, hogy milyen
regényt sző lánya az ő háta megett. Ellenben
észre vette, hogy főszakácsa egy idő óta na-
gyon szórakozott s kötelességének tartotta
megkérdezni feltűnő kedélyállapotának okai
felől.

Kezét hasára téve, fejét jobbra hajtva cse-
desen és akadozva kezdé beszédét a főszakács,
mely beszédnek az volt a vége, hogy ő háza-

jeinknek, melyek még felszántva nin-
csenek.

El vagyunk késve!... csak az a sze-
rencsénk, hogy sok őszi szántásunk van.
Nem gondolkozhatunk soká!.. mentül
gyorsabban elvetünk, annál nagyobbak ter-
més kilátásaink. Alkalmazkodjunk a ter-
mészethez; mert az ezt nekünk meg nem
teszi.

Elképzeljük, hogy tépelődik magában
az a kis gazda, kit talán e sorok meg-
győztek az eljárás helyességéről, s hogy
mondja a hagyományos utolsó érve: hogy
nem úgy tanulta az apjától. Sokat nem
ugy tanultunk mi gazdák különösen, ha-
nem tanított a nehezebb megélhetés. Még
az így gondolkozónak az apja eljárt ga-
tyába, addig neki kékbeli kell, hogy va-
sárnap templomba mehessen. Míg a régi
lányok kékfestő rokolyában ünnepeltek, a
maiak selyem után sóvárognak. Ezt pedig
a földnek kell megteremni. Alapelveit ál-
litsuk fel tehát, hogy iparkodjunk földün-
kön lehetőleg sokat termelni. Ezt pedig
szorgalmas munka, józan gondolkodással
fogjuk elérhetni.

Az árviz.

Lázás izgatottsággal készülnek a növekvő
vizek veszélyeinek elhárításához mindazon vi-
dékeken, melyeket a kiöntések, vadvizek, faka-
dások többé kevésbé megszoktak keresni.

Nálunk legelőnkebb mozgalom észlelhető a
Kurca-zsilipnél. A zsilip előtti körgát megerő-
sítésén nagy tömeg ember dolgozik; karóznak,
szalmázzák s rőzsézik a karók közeit.

E sietség nagyon is indokolt, mert a vi-
sodni szándékozik, hogy Lujzába, a konyha-
mester leányába fülíg szerelmes.

A konyhamester ránézett a szerelmesnek
jól megtermett hasára, esetlen orrára és fejé-
nek jókora kopaszára, a melyet a fehér fejkötő
jótékonyan takart el a kíváncsi szemek elől.
De még is azt mondá, hogy a leánya iránti ily
nemű vonzalom igen meglepte, az ajánlatot meg
kell fontolnia, választ majd megkapja. Erre a
konyhamester elhagyta a főszakácsot s bement
lányához, a ki az ablaknál állt s virágai között
a parkba nézett ki. Gondolatai a második eme-
leten jártak, a hol kedvese időzött s kit még
ez este látni óhajtott. Atyja elmondta neki,
hogy a főszakács megkérte kezét, mire leánya
gyorsan visszafordulva kérdezte, vajjon komo-
lyan kérte-e, mert az ilyen dolgokból nem szok-
tak tréfát üzni.

Az apa csendes maradt; majd elmondá
okait, a melyeknél fogva ő ezt a házasságot
igen óhajta s hozzá tévé, hogy leánya gondolja
meg, hogy az ifjuság és szépség mulandó; a
„főszakácsné“ cím igen hangzatos s ha később
konyhamesterné lesz, mily sokan fogják majd
irigyelni. Hogy az ajánlat meglepte, azt gon-
dolja s azért tanácsolja, hogy gondolja meg jól
a dolgot, s holnap örvendetes válaszszal kedves-
kedjék neki.

— Nekem nem kell! kiáltott a leány. — Én
meg nem foghatom, hogy szánhattál engem en-
nek az embernek! Majdnem olyan idős, mint te
s úgy néz ki, mint egy lisztes zsák. Inkább

zek váratlanul, gyorsan előállottak; megleptek
mintegy bennünket. A nagy hideg nem fokoza-
atosan változott át lanyhább idővé, hanem a
8—13 fokos hideget minden átmenet nélkül
6—9 fokos meleg váltotta fel. S így csak ter-
mészetesnek találjuk, ha az ideai szokatlanul
nagy havak alig pár nap alatt megsemmisültek
s ránk zuditották vizeiket.

Az alföldön megkezdette már az árviz szo-
moru játékát községek s szántóföldekkel. A ve-
szély fenyegetővé lett a Maros, Körös, Szamos,
Temes és Bega mentén, sőt több helyütt már
a katasztrófa is bekövetkezett.

A Maros Aradot s vidékét előntéssel fe-
nyegeti, sőt Zsigmondháza községet előntötte
az ár úgy, hogy csak a háztetők látszanak ki
a vízből. A benszorult lakosokat dereglyéken
szállították partra. Az Arad és Uj-Arad közti
hidat a jég összezúzta, miáltal e két hely el
van egymástól szigetelve. Az Aradon nyugvó
nemzeti vértanuk emlékköve alig látszik ki a
vízből. A Nadab és Kisjenő között a vasuti
pálya teljesen el van öntve. Székudvar mellett
szakadás történt, a vasuti sínek felett 15 cm.
magasságu a víz.

Hasonló híreket veszünk a Temes és Bega
mentéről is.

Temesvár és környéke a legnagyobb ve-
szélyben forognak a Temes és Bega áradása
folytán.

Ujlak községbe a víz oly erővel hatott be,
hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett
az embereket kimenteni. A víz némely helyen
csaknem ölnyi magas.

De nem csak az Alföldet fenyegeti az ár-
vizveszedelem, a felső megyék közül is egyik-
másik alá van vetve a fenyegető veszélynek.
Így Győr- és Pozsonymegyében sok város és

az Ilmbe ugrom! Most te kényszerítesz megval-
lanom, hogy Kräuter Reinholdot szeretem. Őt
választom én, atyám, s ha meghallgatsz, hiszem,
hogy te is az ő pártjára állsz.

A konyhamester még ekkor sem vesztette
el nyugalmát. Keresztbe tette kezeit: — tehát
szeget ütött a fejedbe az irnok? Az igaz, hogy
megvan a mindennapi kenyere, s hogy hozzá
csinos ember, azt sem lehet tagadni. De mé-
gis azt mondom neked, hogy nekem az a másik
jobban tetszik; komoly, nyugodt s a házasság
vele aynyi, mint egy vagyona tlni. Ha majd
én visszalépek hivatalomból, mily vigasztaló gon-
dolat lesz rám nézve téged konyhamesternének
tudni! Gondold meg ezt Lujza s adj nekem
kedvező feleletet.

A konyhamester erre elhagyta a szobát s
a konyhába ment. A főszakács remélte, hogy a
leányt rögtön, mint menyasszonyát üdvözölheti.
Bezzeg elképpedt, midőn az atya tudára adta,
hogy a dolog nem megy oly környen, mert
még egy más kérő is van, az irnok, a kit Lujza
is szeret. Hanem a csomót — tette hozzá Rück-
holdt, úgy fogja majd megoldani, hogy ha to-
vábbra is állandóan szorgalmas marad, ez eset-
ben őt fogja meghallgatni. E felelettel megkel-
lett a főszakácsnak elégednie.

Alig köszöntött be az est, Lujza lesietett
a parkba, a hol Reinholdt már régóta várta.
Elbeszélte, hogy mi történt: — reggelig meg
kell gondolnom a dolgot, mert atyám felelete-
met várja. De tőled nem válok el, s minthogy

község határa teljesen víz alatt van, sőt az utóbbi megyében utászkatónák által nagy apparátussal védett zsigárdi töltés elszakadt s mintegy hat ezer hold földet elborított az ár.

Gyuláról a lapok útján azon hírt vesszük, hogy március 14-én a Körös két helyen átszakította a gátat, mintegy 200 méter hosszúságban.

Szatmárt elöntötte a Szamos.

Mindezeket csak mutatónak hoztuk fel a sok hely közül, hol többé kevésbé pusztít a hirtelen olvadás szülte vizáradat.

Mi bizunk, hogy községünk, s a bennünket környező vidék megmenekszik a bajtól.

A Kurcán tuli szántóföldeken összeszaladt ugyan a hóvíz s körül-belül 150 holdon terjedt el, de mint értesültünk, sikerült e vizet nagyobb részben a földekről levezetni, mielőtt a melegebb idő a víz alá került buzavetéseknek árthatott volna.

A zsilipet erős körgát védi a Tisza hullámai ellen úgy, hogy e ponton is bátran nézhetünk a nagyobb s szokatlanabb áradás elé is.

Községünk mentén elvonuló töltésünk hét éves, elég idő arra, hogy egy töltéstest megszilárduljon, s osszenyomakodjék rajta a föld. Igaz, hogy a vízpróbát még nem állta ki, de feltétlen bizunk, hogy bármily áradattal dacolni fog. Mentő anyag karó, rözse, szalma, stb. van elég, s hogy egy esetleges nagyobb áradás bekövetkeztére a munka erőben sem lesz hiány, minden kétségen felül áll.

Bizalmunkat növeli azon körülmény, hogy az ugynevezett földárja nem szorítja fel a talaj vizeket, mi mindenesetre nagy előny a vizek ily hirtelenséggel áradása idején.

Emlegetik némelyek, hogy kutjaikban a víz rohamosan emelkedik, mely körülményből nem titkolják aggodalmaikat, s félnek, hogy a külső vizek leszivárgását meggátolják a talajvizek, azonban ezek aggodalma nem indokolt, mert általános a nézet, miszerint a földárja ez idén a vizek földbe szivárgását legkevésbé sem akadályozza, sőt előre látható, hogy éppen azért, mert a földárja: a talajvizek mélyen vannak, a vizek apadásával a fakadó vizek sem fognak bennünket annyira háborgatni, hogy ártalmassakká lennének.

ahhoz a lisztes zsákhoz menjek inkább ezerszer —

— Ugorjunk a vízbe, kiálta magánkívül az irnok s forró esküvel örök szerelmet fogadva szétvált a szerelmes pár.

A következő reggelen alig ült lányával asztalhoz a konyhamester, már is válasza után tudakozódott. A leány válasza az volt, hogy Reinholdtól semmi áron sem válik el. Erre már elvesztette a konyhamester nyugalmát. Heves szavakkal feltétlen engedelmességet követelt. Még nyolc napot enged gondolkodásra, de aztán vagy a főszakácsot választja, vagy elmegy ápdóba öreg, zsémbelő nagynénjéhez, a ki majd kiveri fejéből dőre gondolatait.

Annyit és oly hevesen beszélt az atya, hogy az izzadság csak úgy gyöngyözött homlokán. Azután a konyhába ment, a hol a mint meglátta a főszakács, intett neki, mert tudni akarta, vajjon Lujza elhatározta-e már magát, hogy nőül megy hozzá. Kissé zavarodva elmondá Rückholdt, hogy leánya még nem tudta magát elhatározni, azért még nyolc napi gondolkodási időt engedett neki. A fő szakács az új választ is megvárta. Jövendőbeli apósának szavai kétségtelenül szépen hangzottak, de ki áll jót érte, hogy Lujza a határidő alatt az ő javára dönti el a választ? Mérgében megátkozta azt a tinta nyalót, a ki ő útjában mert állni s legörömsétebb főzött volna neki méreglevest. De mindez mit sem segített, a határidőt csak meg kellett várni.

*

Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— A m. kir. posta főigazgatóság megengedte, hogy a posta Vásárhely felé Mindszentről reggel 3 órakor indulhasson. A legutóbbi rossz közlekedés tette szükségessé ez újabb változást postaközlekedésünkben.

— **Jegyző választás.** E hó 20-án képviselői közgyűlésünk volt. Egyetlen tárgy fekküdt felszínén, t. i. a III-ik jegyzői állás betöltése. Egy folyamodó volt: Lavicska Pál, ki meg is választatott.

— **Halálozás.** Gelsy Péter tanító urat s családját mély gyász érte 6 éves Ilon leánykájának elhalálása folytán. Enyhítse a kegyes ég a gyászoló család mély fájdalmát.

— **Békés-Csabánál** át tört a töltésen a Fehér-Körös, a kiöntés Csongrád megye határát is veszélyezteti.

— **Szerencsétlenség.** A mágoosi uradalmi gőzmalomban Szabó Lajos molnársegédnek szokott foglalkozása közben a gép szij jobb karját elszakította.

— **Hernyó irtás.** Rendelet érkezett a miniszteriumtól a szolgabírói hivatalhoz, melynek értelmében, a ki fajt a hernyóktól e hó végéig meg nem tisztítja, költségére fog a tisztítás eszközöztetni.

— **Korai menyörgés.** E hó 19-én délelőtt 10 és 11 óra közt fekete felhő gomolygott községünk felett, erős szélből, s csekély esőtől ki sérve. Több ízben erősen menyörgött. Gazdáink a korai menyörgést jó jelnek tartják a jövő aratásra nézve. Adja Isten!

— **Tilos a koldulás** községünkben, de anynyi a vidéki kéregető, s ezek közt a desperált kinézésű kétes existenciák, hogy ha szabad volna is a koldulás, nem kívánhatnánk többet. Felhívjuk e kóbor tömegre előljáróink s rendőrségünk figyelmét.

— **Lopás.** A mágoosi pusztához tartozó Héthalmi pusztáról Király János két lovát ellopták. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Nagy tűz Kőbányán.** A kőbányai Szabókávéház mellett kigyuladt mult héten este 1/2 10 órakor az Eisler-féle borkereskedés épülete s a nagy szél úgy széthordta a sziporkákat, hogy rövid idő alatt lángba borult három egész ház. A főváros összes tűzörségei kivonultak a fenyegetett városrészbe s még éjjel után két órakor sem tértek vissza.

— **Rónay Lajos** vármegyénk főispánja hétfőn Budapestről Szentésre érkezett, hogy a kedden megtartandó közigazgatási bizottsági ülésen elnököljön. Ugy halljuk, hogy főispán ur napokig itt marad, addig okvetlenül míg az árvíz veszély el nem mulik.

— **Kossuth és Somssich**, mint a „Budapesti Hírlap“ írja Kossuth Lajosra mély benyomást tett kortársainak gyorsan egymástután következett halála, de különösen a Somssiché. Hogy mért éppen Somssich Pál halála hatotta meg annyira Kossuthot, arra vonatkozólag ezeket beszéli el a „P. N.“:

Somssich Pál, a mult esztendőben, a nélkül, hogy bárkinék is szólott volna róla, váratlanul Olaszországba utazott, meglátogatni Kossuth Lajost. Nem akart meghalni, a nélkül, hogy ne látta volna még egyszer Kossuthot, a kivel 1848-ban a politikai téren olyan kemény harcokat vívott. Kossuthot Somssich megjelenése mélyen megindította. Megrázó volt a két agg államférfi találkozása. Hosszan, sokáig beszéltek a multról s végül azt mondta Somssich: „Neked se volt egészen igazad, meg nekem sem.“ Somssich azután élénk színekkel festette Budapest nagyszerű fejlődését. — „Hagyd el!“ sóhajtott fájdalmasan Kossuth. „Mindenki erről beszél s olyan fájdalmasan esik, hogy nem láthatom hazám fővárosát.“ Megrázó volt a bucsuzás is. Somssich látogatása mély, maradandó benyomást tett Kossuthra. Somssich halála óta mindig az ő alakja lebeg előtte, mindig a mu-

landóság gondolatával foglalkozik. — Isten adja, hogy még soká ne teljesüljenek sötét sejtelméi.

— **Elszabadult komp.** Nagyszeben előtt Porcsest mellett az Oltón átjáró komp leszakadt a drótkötélről. Három férfi s egy asszony volt a kompon, meg egy két lovas szekér. Az utasok a vízbe fultak, két férfi benn is veszett, az asszonynak és a harmadik férfinak sikerült a part mentén még szilárdan álló jégre kivergődni. A kompot a szekérrel Oláhországban fogták ki a folyóból.

— **A didergő adóhivatal.** Veszprémből írják nekünk ezt az érdekes történetet: A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság szörnyű dühös volt erre a kegyetlen tételre. Roppantul szerette volna rajta megboszulni magát. Az alkalom nem soká váratott magára. A veszprémi m. kir. adóhivatal csekély 70 frtnyi fűtési átalánya még januárban elfogyott, s hogy a tél derekán a tisztviselők „hivatalból“ meg ne fagyjanak, kaptak még 15 frtot fára. De ez a fa is hamar lobbort vetett, a mennyiben négy méter fa több teremből álló hivatalos helyiség fűtésére „egyszermindenkorra“ nem lehet elegendő. Tehát a fa elfogyván, 10 fok hideg lévén, s az adóhivatal dolgozó-bundákkal berendezve még nem lévén, s az adótisztek is érző teremtmények lévén, — fáért folyamodtak Sopronba. Nem kellett ennél több a soproni pénzügyigazgatásnak, mely, mint fentebb említettük, már amugy is torkig volt a téllal, — a helyett, hogy melegítőt küldött volna, befűtött a veszprémi adóhivatalnak egy hatalmas leirattal. Nem kevesebbet tartalmaz ez a leirat, mint hogy a kérvényt beadó tisztviselők ellen elrendeli a fegyelmi vizsgálatot, azért a vakmerőségért, hogy akkor, mikor már ki van merítve a fűtési átalány, még fázni merészelnék. A tisztviselők még elszenvetdék volna ezt is, de maga a hivatalos helyiség nem tudta szó nélkül hagyni, hanem szégyenletében a föld alá akart sülyedni s ha idejekorán észre nem veszik ebbeli szándékát s erős ducokkal meg nem támogatják, már eddig összedől volna. A ki tréfának veszi ezt a történetet, Veszprémben személyesen meggyőződhetik az igazságról.

— **Magyar hadi találmány.** Egy régi magyar honvéd hadi találmányának kipróbálását rendelte el a honvédelmi miniszter. A találmány, ugy szólnán felelevenítése a régi római légiók testvérdőinek modern formában. Nem egyeb ez tudniillik, mint egy mozgatható páncélfal, feltalálója Asztalfy Kristóf, 1848—1849-iki honvéd főhadnagy, most bányatársulati igazgató. A találmány a modern fegyverek romboló hatását van hivatva ellensúlyozni. Egy-egy ily páncélfal, mely mögött 10—12 ember teljes biztosságban tüzelhet, három ember által tolható s egyszerű kezelésénél fogva bárhol könnyen alkalmazható. A páncélfal kerekeken jár s mindössze 15 kg-mot nyom. Gyalogsági tűz ellen nyílt háromszögben felállítva, ágyutüz ellen lefektetve használhatik. A páncélfal résekkel van ellátva. Több páncélfal együttvéve s földdel feltöltve, nagyobb sáncok vagy rögtönzött erősségek előállítására is alkalmas. Az olaszok abisszini hadjáratunkban szintén használnak most hordható páncélfalakat, de ezeknek az a baja, hogy nagyon nehezek. Az Asztalfy-féle páncélfal rugalmas és könnyű.

— **Görcsöt kötött a gyomrára.** Egyik vásárhelyi tüzoltónak gyomorfájása volt; megtudta ezt egy Jäger Mária nevű javasasszony, elment hozzá s azt mondta neki: tudom én mi baja van, görcsöt kötött valaki a gyomrára, hanem majd feloldom én. — Oldogatta is holmi kenőcsökkel és ráolvasásokkal, de biz az még annyit sem ért, mint a körösi szentelt víz. Jäger Mária, ki egy másik eset miatt 3 évet töltött ki a szegedi csillag börtönben, m. hó 24-én a kir. járásbírótság elé állítottatott s a javasságért 40 frt pénzbírságban marasztaltatott. Nagyot nézett Jäger Mária, azután azt mondá a 40 frtra: Irják a házra majd elolvad.

Világfolyása.

Monarchiákat legközelebb érdekeli azon változás, mely a közös hadügyminiszteriumban a legutóbbi napokban előállott. Bylandt-Rheidt hadügyminiszter tekintettel beteges állapotára magát a hadügyi tárca vezetésétől felmentetni, s nyugdíjaztatni kérte.

A felség a hadügyér kérelmének helyt adott s érdemei elismerésül a Sz. István érem nagy keresztjével tüntette őt ki. Helyét Bauer tábornok foglalja el a hadügy miniszteriumban. Bylandt nem nagy barátja volt a magyaroknak. Főérdeme az, hogy a hadsereg újjá szervezésében, annak fölfegyverzésében és felszerelésében nagy tevékenységet fejtett ki.

Berlin. A német császár gége baja aggodalommal tölti el a kezelő orvosokat. Legutóbb némi javulás állott ugyan be, de a muló változás az utolsó napok izgalmai s a császár emelkedett lelki hangulat idézhették elő. Az orvosok egyrésze újabb műtétet esetleg a gégefej teljes kiirtását tartja szükségesnek. Ez ügyben azonban még nem határoztak. Mondják, hogy Viktoria császárné a műtétnek határozottan ellene van, s a császár se hajlandó magát alávetni.

Páris. A francia kormány Boulanger tábornokot a legutóbbi választási agitációk miatt végképen elfogja bocsátani a hadsereg kötelékéből.

Budapest. A lefolyt héten a képviselő ház ismét az oly nagy port felvert somogyi követválasztással foglalkozott. Nevezetesen néhány „szennai” polgár, kérvénye tárgyalatott, melyben a kaposvári választó kerületben 1887. június 18-án megejetett képviselő választás alkalmával szenvedett jogsérelmeinek orvoslását kérik. Az ügy végleges elintézését csak a husvéti ünnepek után tartandó ülésekben nyerend. A ház egyrésze Széchényi Pál miniszter mandátumának jogosultságát vonja kétségbe.

CSARNOK.

(Folyt. és vége.)

1861. január 2-án IV. Frigyes Vilmos király meghalt és a régens I. Vilmos név alatt a porosz trónra lépett.

1861. január 7-én volt Königsbergben a koronázás.

Első dolga volt a királynak a hadsereg reformálása.

1861. jul. 14-én Baden-Badenben Becker Oszkár odeszszai születésű lipcei diák rálőtt a királyra. A golyó nyakát horzsolta. A merénylő tette okául azt hozta fel, hogy Vilmost képtelennek tartja a német uralkodó feladatának teljesítésére.

A király 1862. év őszén hívta meg Bismarckot — az akkori párisi követet — a kormányra. Bismarck 1862. okt. 8-án vette át a kormányelnökséget és a külügyek vezetését.

1863-ban Vilmos megtagadta a frankfurti fejedelmi gyűlésen való megjelenést és visszavetette az osztrák reform-tervet. VII. Frigyes dán király halálával (1863. nov. 15.) merült föl a slezvig-holsteini kérdés, a melyből keletkezett a német-dán háború. A düppeli sáncok bevételétől (1864. apr. 22.) Vilmos király meglátogatta hadseregét és Sundewittnél gyűjtő beszédet intézett a tisztikarhoz.

A slezvig-holsteini kérdés az osztrák-porosz ellentéteket ismét felidézte. A gasteini megegyezés (1865. aug. 14.) a melynek alapján Poroszország birtokba vette Lauenburgot, a konfliktus kitörését csak rövid időre hátrította el. Bismarcknak mégis sok küzdelmébe került, míg a királyt arra a meggyőződésre bírta, hogy verekedni kell. A szövetségtanács határozata 1866. jun. 14-én megkönnyítette a király elhatározását. Június 18-án kiáltványában felvilágosította a népet, hogy a haza veszélyben van, Ausztria és Németország nagy része Poroszország megalázására törekszik. Oroszország, Anglia és Franciaország hasztalan tettek ki békítő kísérleteket, a mozgósítás elkezdődött, Manteuffel tábornok bevonult Holsteinba és a háború megindult.

Vilmos király jul. 2-án Giesinben átvette a fővezényletet és jul. 3-án győzelmet aratott Königrätznél. Jul. 3-án éjjel 11 órakor a következő táviratot intézte Berlinbe: „Augusztus királynénak. Az osztrák hadsereg fölött teljes győzelmet arattunk, közel Königrätzhez, az Elbe és Bisztric között. A küzdelem nyolc óra hosszat tartott. Az ellenség vesztesége és a trófeusok még ismeretlenek, de jelentékenyek. A kormányzó rendeljen el üdvölvéseket.”

A luxemburgi kérdés 1867-ben akként oldatott meg, hogy az nem felelt meg tökéletesen sem a német álláspontnak, sem Napoleon óhajainak. Vilmos királynak számolnia kellett egy nemsokára bekövetkező francia háborúval. II. Sándor orosz cár társaságában jun. 5-én, mint Napoleon császár vendége, meglátogatta a párisi világiállítást. Kísérletek történtek egy Franciaországgal kötendő szövetség ügyében, de eredménytelenül. Az 1868—69. évek telén a király elfogadta Moltkenak, a vezérkar főnökének, hadi tervét Franciaország ellen. 1870. július havában merült föl a hohenzollerni trónjelség kérdése. A bonapartista és klerikális párt harcúgya Franciaországban, a francia kormány magatartása és Benedetti tapintatlanságai az emsi fürdőben, a béke megővését lehetetlenné tették. Megalázás vagy háború közt kellett választani és Nagy Frigyes utódja habozás nélkül a háborút választotta. Egész Németország helyeselte a király elhatározását.

A nagy hadjárat Franciaországgal megkezdődött. Vilmos király jul. 31-én elutazott Berlinből és aug. 2-án Mainzban átvette az összes német hadak fővezényletét. Aug. 11-én átlépte a francia határt, személyesen vezényelt a gravelotte-i (aug. 18.) és szedáni (szept. 1.) csatáknál.

A szedáni csata után III. Napoleon a következő levelet intézte Vilmoshoz: „Uram, testvérem! Nem tudván meghalni csapataim élén, nem marad számomra egyéb hátra, mint hogy átadjam kardomat félséged kezeibe. Vagyok félségednek jó testvére. Napoleon.”

E levélre Vilmos király ezt válaszolta: „Uram, testvérem! Sajnálván a körülményeket, melyek között találkozunk, elfogadom félséged kardját s kérem önt, sziveskedjék tisztjei közül egyet kijelölni s öt felruházni teljes hatalmával, megállapítandó a hadsereg kapitulációját, mely oly vitézül harcolt az ön vezénylete alatt. Részemről Moltke tábornokot bízom meg ezzel a feladattal. Vagyok félségednek jó testvére. Szedán előtt, 1870. szept. 1-én. Vilmos.”

1870. okt. 5-től kezdve 1871. márc. 7-ig Versaillesben volt a német főhadiszállás.

A német birodalom ünnepies proklamálása 1871. jan. 18-án történt a versaillesi palota tükörtermében. A német néphez intézett és ez alkalommal felolvasott proklamációban Vilmos király, a német fejedelmek és szabad városok egyhangú kívánságára, a porosz korona mellé a maga és utódai számára a német császári méltóságot is felvette.

Márc. 3-án aláírta a francia nemzetgyűlés által elfogadott békepontokat, melyek alapján Elzász-Lotharingia egyesítették a német birodalommal.

Visszatértek mindenütt leirhatlan lelkesedéssel fogadták. Márc. 17-én érkezett Berlinbe. Márc. 21-én megnyitotta az első német birodalmi gyűlést és jun. 16-án győzelms csapatai élén a legfényesebb diadalmenettel vonult be Berlinbe.

Most következett a konszolidálás munkája, a német birodalom katonai szervezése, birodalom belsőrendezése, és a szabadság biztosítása.

A külső béke megszilárdításához hozzájárultak a benső viszonyok, melyeket Vilmos császár a leghatalmasabb uralkodókkal ápolt. Ferenc József uralkodóval történt isehli-i és szalzburgi (1871.) találkozások feledtették az 1866-iki ellenségeskedést és megújították a régi barátságot. A berlini hármas császártalálkozás (1872. szept. 6. és 11.) a három uralkodó közt közös politikát állapított meg a legnagyobb politikai kérdésekben. E találkozáshoz járult 1873-ban Vilmos császár látogatása Pétervárott és Bécsben s Viktor Emánuel királynak Berlinbe érkezése.

A boldog viszonyok közt mennykőcsapás-ként hatott az 1878. máj. 11-iki merénylet. Hödel (Lehmann) Miksa kolompárossegéd két revolver-lövést intézett a császárra, mikor Charlottenburgból megérkezve, a badeni nagyhercegnével nyílt kocsi a hársak alatt hajtattott. A császár sértetlenül maradt, a tettest elfogták. A merénylet összefüggését az állami és társadalmi rend fölforgatására törekvő szociáldemokráciával kétséget kizárólag konstataáltak. Jun.

2-án, mikor a császár egyedül ülve a kocsiában, az állatkertbe hajtattott a hársak során, a 18 számú ház második emeletéből kétszer rálöttek, több sűrűt megsértette arcát, karját és más testrészét. A tettest, Nobiling Károly Ede drt., ki súlyos sebet ejtett magán, rögtön elfogták. Kiűnt, hogy ez a merénylet is a szociáldemokrata izg. tárok kinövése és összefüggése a londoni Internacionaleval kétségtelenné vált. (Hödel 1878. aug. 18-án mint felségáruló Berlinben lefejeztetett, Nobiling meghalt sebében 1878. szept. 10-én.) A gyalázatos merényletek óriási felháborodást keltettek egész Németországban, a császár keresztény türelemmel fekiüdt betegesen sebeiben.

A törvény intézkedéseit a szociáldemokrata gyülekezetek, egyesületek és sajtó ellen a hatóságok a legszigorubbán foganatosították; Berlin és környékére nov. 29-én kimondatott a kis ostromállapot és a szociáldemokrata párt kolompósait kiutasították Berlinből.

A súlyos sebeiből teljesen felgyógyult császár 1878. jul. 22-én Berlinből Babelsbergbe költözött, jul. 29-én a teplici fürdőbe utazott, aug. 24-én Gasteinba. 1879. jun. 11-én a császári pár a német nép részvétele mellett megünnepelte aranylakodalmát. Több mint 600 fogoly kapott e napon szabadságot a császár kegyelméből.

A császár kívánságára a májusi egyházi törvények enyhítése céljától a kormány javaslatokat terjesztett elő (1880—1886) és a Vatikánhoz rendkívüli követet küldött.

Az anarkisták 1883. szept. 28-án újabb merényletet terveztek a császár ellen. Ezen a napon (Strassburg kapitulációjának 13-ik évfordulóján) avatta fel ünnepiesen a császár a niederwaldi nemzeti emléket, a német birodalom újjáalkotásának szimbolumát. Nehány anarkista éppen az ünnep napján akarta légbe röpiteni dinamittal az emlékszóbot. A merénylet nem sikerült, mert a gyújtózsínort az eső megnedvesítette. 1884. december havában a merénylet tervezőit a lipcei törvényszék elé állították. A három fővádlott: Reinsdorf Agost, Frigyes és Küchler Emil betűszedők, továbbá Rupsch Reinhold Ferenc szijgyártó halálra ítéltetett. A két első 1885. febr. 7-én Halleban fejezték le bárdal, Rupsch-ot utóbb a császár kegyelméből élethosszig tartó fegyházra ítélték. — Ez volt a császár élete ellen intézett negyedik merénylet.

Az orosz porosz barátság meglazulása, mely onnét eredt, hogy Oroszország elégedetlen volt a berlini kongressus eredményeivel, arra bírta Vilmos császárt, hogy 1879. szept. 3-án légyotot adjon II. Sándor orosz cárnak Alexandrovóban. Mivel a találkozás eredménytelen maradt, aláírta az Ausztria-Magyarországgal 1879. okt. 15-én kötött védő szövetséget, a melybe 1883-ban Olaszország is belépett.

1885. május havában a császár súlyosan megbetegedett, de az emsi és gasteini fürdőkben magához tért. A császár találkozása Ferenc Józseffel Gasteinban (1886. aug. 8—10) Vilmos porosz herceg, Bismarck kancellár, Kálnoky gróf és Reuss herceg jelenlétében történt. A találkozás nagy jelentőséggel bírt; a zavaros politikai helyzetben demonstráció volt a mellett, hogy a béke-liga minden eshetőségre készen áll. 1887. jan. elsején a császár megünnepelte katonai pályájának nyolcvanadik évfordulóját. Ősz óta a családját ért csapások és fia súlyos betegsége alapján megrendítették egészségét és utóbbi időben mindinkább ritkábban lehetett látni a sarokablaknál. A san-rémói lesújtó hírek ágyba döntötték és San-Rémóba tervezett utazását meggátolta az utolsó ut.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 órakor.

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 24 perckor, délután 6 óra 41 perckor.

Szegedről—H.-M.-Vásárhelyre reggel 7 óra 51 perckor, délután 5 órakor.

Kistelekről—Budapestre: személyvo, nat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor-omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 36 perc reggel, 11 óra 2 perckor d. e.

Budapestre érkezik 2 óra 15 perc d. u., 7 óra 45 perc este.

Szolnokról—Szentésre. Indul 3 óra 47 perc reggel, 11 óra 11 perc d. e.

Szentésre érkezik 8 óra 16 perc d. e., 3 óra 47 perc d. u.

Felelős szerkesztők:
KELLER LAJOS és SZOBOTKA GUSZTÁV
Kiadótulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESULET.

Pántlika giliszta fejestül

6 perc alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tokocskák által.

Eredeti minőségben egyedül csakis

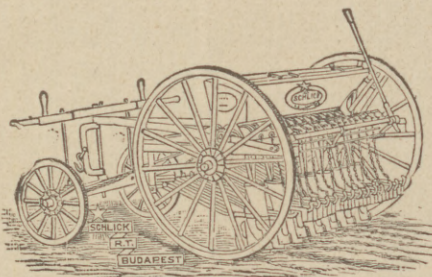
Schneider József gyógyszerész-nél kapható Resicán
(Délmagyarország).

E kitűnő gyógyszer biztos hatásáért jót állunk. Egy eredeti doboz ára 3 fr 50 kr. Posta-utánvét mellett az egész világon szétküldetik.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Központi iroda: VI. Váci-körút 57. — Gazdasági géposztály:
Külső-váci-ut 1696—1699.

Schlick-féle szabadalmazott

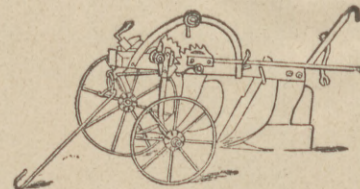
„TRIUMPH“

sorvetőgépek.

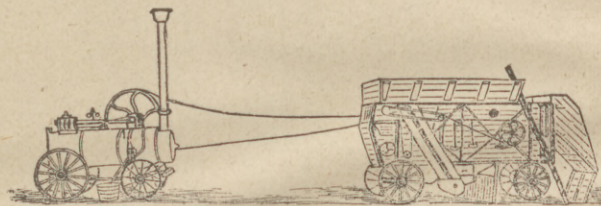
Legnagyobb kitüntetés

a vetőgépre:

arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

SCHLICK-féle szab. egyes-, rayol-, ketős- és hármasekék 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés SCHLICK és VIDATS-féle ered. egyesekék kapáló, töltegető és pohárnyitó-ekék stb.

Gőzeséplők, járgányeséplők gabona rosták, őrlőmalmok, tatkarmánykészítő és pedig gazdasági gépek.

Előnyös fizetési feltételek.

Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Kerületi képviselő: Szentesen és Mindszenten: Schlesinger Ferenc úrnál.

Meghívás.

A „MINDSZENTI TAKARÉKPENZTÁR”

r é s z v é n y e s e i t

1888. évi március hó 25-én azaz ma délután 2 órára saját háza és hivatali helyiségében tartandó
XII-İK ÜZLETÉVI RENDES KÖGYÜLÉSRE

meghívni van szerencsém.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés és az 1887-ik évi zár-számadások előterjesztése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése, a nyereség hova fordítása és a fölmentvények megadása iránt.
3. Két felügyelő-bizottsági tagnak, egy évi tartamra, választása.
4. Kecse Nagy László könyvelőnek szabad lakás engedélyezése iránti kérvényének elintézése.
5. Ne talán teendő indítványok.
6. A jegyző-könyv hitelesítésére 2 tag választása.

Jegyzet: 29. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 3 nappal saját nevére irt részvénynyel igazolta. A számadások a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségben a t. c. részvényes urak által betekintheők.

Kelt Mindszenten, 1888. Márcis 3.

Hám János
jegyző.

Keller Lajos
elnök.